

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/30/2019
Identifikačné číslo spisu: 8518010066
Dátum vydania rozhodnutia: 06.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8518010066.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Ivetty Macejkovej, PhD., LL.M. a JUDr. Martina Bargela, v trestnej veci obvineného H. P. pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. f) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí 6. novembra 2019 a následným verejným vyhlásením rozsudku toho istého dňa v Bratislave, o dovolaní obvineného H. P. proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 2To/31/2018 L.

rozhodol:

I. Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku uznesením Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 2To/31/2018 z 31. októbra 2018 a v konaní, ktoré mu predchádzalo

bol porušený zákon

v ustanoveniach § 321 ods. 1 písm. b), písm. d) Trestného poriadku, § 212 ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. f) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona, § 127 ods. 3 Trestného zákona, § 139 ods. 2 Trestného zákona v neprospech obvineného H. P..

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 2To/31/2018 z 31. októbra 2018, sa z r u š u j e v celom rozsahu.

Zrušujú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Krajskému súdu v Prešove sa p r i k a z u j e, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

II. Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku sa obvinený H. P., rod. A., nar. XX. S. XXXX v Z., trvale bytom Z. XXXX/XX, P., n e b e r i e do väzby s tým, že pokračuje vo výkon trestu odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov, uloženého obvinenému rozsudkom Okresného súdu Partizánske, sp. zn. 1T/23/2018 z 20. marca 2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 23To/63/2019 z 10. septembra 2019.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa, sp. zn. 1T/26/2018 z 21. mája 2018, bol obvinený H. P. uznaný za vinného zo spáchania zločinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. f) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona na skutkovom základe, že

- dňa 23. januára 2018 v čase asi okolo 10:15 hod. prišiel motorovým vozidlom zn. AUDI A4, evidenčné číslo L., ktoré viedol ako vodič A. G., k rodinnému domu súpisné číslo XXX v obci E., okres N.W., kde menovanému vodičovi obvinený kázal zastaviť a obvinený z vozidla vystúpil a išiel do uvedeného rodinného domu, následne sa vrátil k osobnému motorovému vozidlu, z ktorého vybral dve balenia posteľných obliečok a šiel späť do uvedeného rodinného domu, kde vošiel cez železnú bránu, ktorá bola uzatvorená a neuzamknutá, na pozemok rodinného domu, následne prišiel k vchodovým dverám, ktoré boli uzatvorené, no neboli uzamknuté, tieto dvere otvoril a oslovil poškodenú M. K., nar. XX. Q. XXXX, trvale bytom E. XXX, okres N.W., ktorá sa nachádzala v kúpeľni rodinného domu kde prala, a začal jej uvedené obliečky ponúkať na predaj za sumu po 20,- € za jeden kus, pričom poškodená uvedený tovar nechcela kúpiť, no následne súhlasila s tým, že jej obe balenia predá spolu za sumu 20,- € a išla po peniaze, ktoré mala uložené v drevenici nachádzajúcej sa na dvore rodinného domu, pričom vyšla z domu na dvor, išla k drevenici, pred ktorou obvinenému povedala, aby ostal na dvore, vošla do drevenice, kde zo skrinky vybrala peňaženku a vtom si všimla, že obvinený stojí vo vnútri za ňou, na čo mu povedala, že za obliečky zaplatí vonku, obaja vyšli z drevenice na dvor, kde poškodená M. K. dala obvinenému z peňaženky, ktorú držala otvorenú v ruke, dve desaťeurové bankovky, načo sa obvinený nahol k nej a bez jej súhlasu jej z peňaženky vybral jednu dvadsaťeurovú bankovku, pričom keď sa ho spýtala, prečo jej zobral z peňaženky 20,- €, tak ju volal k autu kde jej ponúkal na predaj ďalší tovar, o ktorého kúpu ona záujem nemala a žiadala ho o vrátenie sumy 20,- €, ktorú jej vybral z peňaženky, načo však obvinený nastúpil do osobného motorového vozidla zn. AUDI A4, evidenčné číslo L. a odišiel z miesta preč.

Za to bol obvinenému postupom podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 5, ods. 8 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 80 (osemdesiat) mesiacov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodenú M. K., nar. XX. Q. XXXX v E., okres N.W., bytom E. XXX, okres N.W., škodu vo výške 20,- €.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Prešove uznesením, sp. zn. 2To/31/2018 z 31. októbra 2018, postupom podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Proti označenému uzneseniu Krajského súdu v Prešove podal obvinený prostredníctvom obhajcu dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku teda, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku rozsudkom vyslovil porušenie zákona z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a aby ďalej podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku napadnuté uznesenie krajského súdu v celom rozsahu zrušil a rovnako zrušil aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, nakoľko vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením rozhodnutia stratili svoj podklad a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal krajskému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený uviedol, že popiera spáchanie skutku kladeného mu za vinu. Obvinený nespochybňuje, že sa zdržiaval v okolitých obciach v okrese N.W., ale popiera, že by si vyberal domy, ktoré sú staršieho vzhľadu. Zastavoval sa tam, kde

predpokladal, že je niekto doma a mohol tam ponúknuť tovar na predaj. Pri predaji tovaru sa správal slušne a ponúkol obvinenej na predaj dva kusy kompletných obliečok za cenu 20,- € za 1 kus a poškodená M. K. sa nakoniec rozhodla, že predmetné obliečky kúpi a obvinenému dala 40,- € (1x20,- €, 1x10,- €, 2x5,- €). Po vyplatení kúpnej ceny obvinený ponúkol poškodenej ďalší tovar, o ktorý nemala záujem (kuchynské nože), slušne sa rozlúčili a odišiel preč. Konanie obvineného nemožno právne kvalifikovať ako konanie voči chránenej osobe podľa § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona z dôvodu, že takéto konanie vyžaduje okrem iného, aby páchatel vedel, že poškodený je osoba vyššieho veku. Na naplnenie kvalifikovanej skutkovej podstaty podľa § 212 ods. 4 písm. f) Trestného zákona sa vyžaduje, že obvinený pozná poškodenú vrátane jej veku, má hodnoverné informácie o veku poškodenej alebo poškodenú nepozná a osobu nad 60 rokov možno bezpečne usúdiť z fyzického vzhľadu, pohybových schopností a predpokladaných fyzických možností poškodenej. Obvinený poškodenú nepoznal, nemal odkiaľ vedieť vek poškodenej a fyzicky a mentálne nemohol vedieť, že poškodená má viac ako 60 rokov. Poškodená by rozhodne bola schopná aktívneho odporu. Skutočnosť, že poškodená je chránená osoba, nepostačuje pre kvalifikáciu trestného činu spáchaného na chránenej osobe, ale musí byť jednoznačne preukázané, že skutok bol spáchaný v súvislosti s postavením tejto osoby, teda v súvislosti s tým, že je niekto staršou osobou, aby sa tým uľahčilo spáchanie trestného činu. V napadnutom uznesení krajského súdu sa uvádza, že po oboznámení sa s fotodokumentáciou sa súd stotožnil s odôvodnením okresného súdu, že ide o chránenú osobu vzhľadom na to, že ide o osobu vyššieho veku a z tohto dôvodu súd konanie obvineného po právnej stránke kvalifikoval ako zločin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c), ods. 4 písm. f) Trestného zákona. Obvinený považuje takýto názor odvolacieho súdu za neobjektívny z dôvodu, že fotodokumentácia neodzrkadľuje objektivnosť veku poškodenej a v čase skutku poškodená vyzerala podstatne mladšia. Súd stotožňoval poškodenú tým, že obvinený vyhľadával osoby staršieho veku podľa vzhľadu rodinných domov. Takéto úvahy súdu nemajú reálny podklad, lebo v starších rodinných domoch bývajú aj mladí ľudia a opačne. Orgány činné v trestnom konaní napomáhali poškodenej k tomu, ako má vypovedať a preto výpoveď poškodenej bola získaná nezákonným spôsobom a nemožno ju preto považovať za zákonnú a pravdivú. Orgány činné v trestnom konaní nepostupovali v súlade s ustanovením § 2 ods. 1, ods. 10 Trestného poriadku.

Dovolaciemu súdu boli doručené i vlastnoručne spísané podania obvineným (nedatované podanie doručené súdu 17. decembra 2018, č. l. 699 - 703 spisu, podanie z 8. apríla 2019, doručené súdu 9. apríla 2019, č. l. 737 spisu a podanie zo 6. mája 2019, doručené súdu 9. mája 2019), s ktorými sa tento riadne oboznámil (napriek tomu, že ho v podstate nie je možné považovať za doplnenie dovolania, keďže nebolo podané v súlade s ustanovením § 373 ods. 1 Trestného poriadku prostredníctvom obhajcu). Pri svojom rozhodovaní na obsah podaní však Najvyšší súd Slovenskej republiky prihliadal na uplatnenie materiálneho prístupu ochrany základných práv obvineného, a preto sa zaoberal aj vecnou argumentáciou dotýkajúcou sa dovolacieho konania. Vo svojich podaniach však obvinený uvádzal totožnú argumentáciu ako obhajca obvineného a nad rámec toho čo už uviedol obhajca obvineného len konštatoval, že uložený trest je neprimeraný a veľmi vysoký.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Stará Ľubovňa vo vyjadrení zo 14. marca 2019 navrhol dovolanie obvineného postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť. Uviedol, že obvinený je z trestnej činnosti usvedčovaný výsluchom poškodenej M. K., ktorá tak v prípravnom konaní, ako aj na hlavnom pojednávaní zotrvala vo svojich výpovediach a podrobne popísala konanie obvineného. Trestná činnosť je ďalej preukázaná výpoveďou svedkov S. G. a A. G.. K právnej kvalifikácii konania uviedol, že obvinený sa dopustil trestnej činnosti voči osobe vyššieho veku, čo vyplýva z výpovede obvineného ako aj poškodenej M. K. a svedkyne S. G.. Je potrebné prihliadnuť na osobu poškodenej ako aj na ďalšie konania v iných trestných veciach, ktoré boli oboznámené na hlavnom pojednávaní, kde uvedené trestné činy mali byť podľa opisu skutkov spáchané aj vo vzťahu k osobám, ktoré sú vyššieho veku. Fotografie poškodenej boli vyhotovené bezprostredne po skutku. Uplatnené námietky obvineného sa týkajú správnosti a úplnosti skutkových zistení, s ktorými obvinený vyslovil nesúhlas, pričom dovolací súd neprehodnocuje vykonané dôkazy. Námietky obvineného zjavne vybočujú z deklarováných dovolacích dôvodov.

K bodu I. rozsudku:

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 377 Trestného poriadku), po predložení veci Okresným súdom Stará Ľubovňa dňa 15. mája 2019, pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie obvineného bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku, § 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a za splnenia podmienky, že obvinený využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a bolo o ňom rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Podľa § 382a Trestného poriadku dovolací súd môže rozhodnúť aj na neverejnom zasadnutí o dovolaní ak zistí, že dôvody dovolania, ktoré bolo podané v prospech obvineného, sú zjavne preukázané a je zrejmé, že vytýkané nedostatky povedú k postupu podľa § 386 a § 388 ods. 1 .

Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku, ak bol dovolacím súdom zistený dôvod dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, vysloví rozsudkom porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa tento dôvod opiera.

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku, súčasne s výrokom uvedeným v odseku 1, dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie alebo jeho časť, alebo aj chybné konanie, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo. Po zrušení rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd podľa okolností prípadu zruší aj predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa. Ak je nezákonný len niektorý výrok napadnutého rozhodnutia alebo rozhodnutia súdu prvého stupňa a ak ho možno oddeliť od ostatných, zruší dovolací súd len tento výrok. Ak však zruší, hoci len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad. Zruší aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku dovolací súd, po zrušení napadnutého rozhodnutia alebo niektorého jeho výroku, prikáže spravidla súdu o ktorého rozhodnutie ide, aby vec v potrebnom rozsahu prerokoval a rozhodol.

Dovolací súd po zistení, že nie sú dané žiadne zákonné dôvody pre odmietnutie dovolania, prerokoval dovolanie na neverejnom zasadnutí, so zameraním na dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktorý ako jediný dôvod dovolania uplatnil obvinený H. P..

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok je výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Naplnenie dovolacieho dôvodu možno aplikovať iba v prípadoch, ak je to odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu. Aby sa uplatnením tohto inštitútu nezakladala prípadne ďalšia riadna opravná inštancia, Trestný poriadok jasne ustanovuje pravidlá a vymedzuje taxatívne dovolacie dôvody, za ktorých možno dovolanie podať. Preto aj uplatnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je upravené takým spôsobom, že prichádza do úvahy len v prípadoch, keď je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho postavenia. Rozsah prieskumnej povinnosti dovolacieho súdu je vždy vymedzený len dovolacím dôvodom, pre ktorý je dovolanie podané.

Z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku vyplýva, že dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu, teda nepreskúmava ani neúplnosť skutkových zistení ani nesprávne hodnotenie dôkazov. Skutkový stav je v prípade rozhodovania o

dovolání hodnotený len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené, teda skutkové zistenia a preskúmavanie ich správnosti bolo v tomto prípade vecou Okresného súdu Stará Ľubovňa v konaní pred súdom prvého stupňa a Krajského súdu v Prešove v konaní pred odvolacím súdom, nie konania o dovolaní, pretože Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd ex lege nemôže skúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku a tento meniť.

Dovolací súd nie je preto oprávnený preskúmať a meniť tieto skutkové zistenia a závery premietnuté do skutkovej vety výrokovej časti rozhodnutia okresného, resp. krajského súdu. Z dikcie vety za bodkočiarkou ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je totiž zrejmé, že týmto dovolacím dôvodom nemožno účinne namietať skutkové okolnosti a síce, že skutok tak, ako bol zistený súdom druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu.

V predmetnej trestnej veci obvinený vo svojom dovolaní (v jeho úvodnej časti) síce formálne uvádza, že namieta nesprávne právne posúdenie zisteného skutku, no v skutočnosti ním uvádzané námietky sú primárne popieraním skutkových zistení nižších súdov - námietky napádajú rozsah vykonaného dokazovania a sú spochybňovaním skutkových záverov prijatých nižšími súdmi na základe nimi vykonaného dokazovania. Obvinený totiž v dovolaní poukazoval výlučne na skutočnosti pre neho priaznivé, z ktorých vyvodzuje, že skutok tak, ako bol formulovaný v skutkovej vete rozsudku súdu, sa takto nestal.

Obvineným napádaný skutkový stav veci, namietané nespáchanie skutku a proklamovaná nevina obvineného, sú preto dôvody stojace mimo zákonný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Z obsahu dovolania totiž vyplýva, že obvinený napáda skutkové zistenia súdov, explicitne popiera spáchanie skutku ako celku, čo nie je z pozície obvineného vzhľadom na vyššie uvedené prípustné.

Vo vzťahu k zistenému skutku však možno k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku namietať nesprávne právne posúdenie zisteného skutku. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu.

Dovolací súd preto pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku skúma či skutok, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, bol v skutkovej vete rozhodnutia vymedzený tak, aby zodpovedal znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu. Pre dovolací súd sú rozhodujúce skutkové zistenia, podľa ktorých obvinený mal spáchať skutok tak, ako je uvedený v enunciate (výroku) rozsudku súdu. Vychádzajúc z tam uvedeného skutku dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k nasledovným záverom:

Krajský súd pochybil v tom, keď konanie obvineného, ustálené v skutkovej vete rozsudku, právne posúdil aj podľa kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 4 písm. f) Trestného zákona, pretože zo skutkovej vety nevyplýva spáchanie trestného činu na chránenej osobe.

Podľa § 212 ods. 2 písm. c) Trestného zákona, kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a čin spácha na veci, ktorú má iný pri sebe, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

Kvalifikovanej skutkovej podstaty podľa ods. 4 písm. f) § 212 Trestného zákona sa potrestá páchatel' odňatím slobody na tri až desať rokov, ktorý spácha čin uvedený v ods. 2 Trestného zákona na chránenej osobe.

Podľa § 139 ods. 1 Trestného zákona chránenou osobou sa rozumie

- a) dieťa,
- b) tehotná žena,
- c) blízka osoba,
- d) odkázaná osoba,
- e) osoba vyššieho veku,
- f) chorá osoba,
- g) osoba požívajúca ochranu podľa medzinárodného práva,
- h) verejný činiteľ alebo osoba, ktorá plní svoje povinnosti uložené na základe zákona, alebo
- i) svedok, znalec, tlmočník alebo prekladateľ.

Podľa § 139 ods. 2 Trestného zákona ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak trestný čin nebol spáchaný v súvislosti s postavením, stavom alebo vekom chránenej osoby.

Podľa § 127 ods. 3 Trestného zákona osobou vyššieho veku sa na účely tohto zákona rozumie osoba staršia ako šesťdesiat rokov.

Bez ohľadu na vedomosť obvineného v čase spáchania skutku, že poškodená je osobou staršou ako 60 rokov, teda osobou vyššieho veku v zmysle § 127 ods. 3 v spojení s § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona (poškodená M. K., nar. XX. Q. XXXX, v čase spáchania skutku dňa 23. januára 2018 bola osobou vyššieho veku podľa § 127 ods. 3 Trestného zákona), musí byť pre aplikáciu kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 4 písm. f) Trestného zákona, t. j. že čin bol spáchaný na chránenej osobe, kumulatívne splnená aj podmienka ustanovená v § 139 ods. 2 Trestného zákona a to, že trestný čin musí byť bezpodmienečne spáchaný v súvislosti s vekom chránenej osoby. Musí ísť o bezprostrednú (priamu) súvislosť spáchania trestného činu obvineným s vekom poškodenej a táto súvislosť musí vyplývať priamo zo znenia skutkovej vety rozsudku, pretože dovolací súd nie je oprávnený meniť skutkové zistenia a závery premietnuté do skutkovej vety výrokovvej časti rozsudku súdu a musí zo znenia skutkovej vety vychádzať.

Je preto nevyhnutné, aby bol vek poškodenej v určitej (konkrétnej) vecnej súvislosti so spáchaným trestným činom (zároveň aj akýmsi "motivačným faktorom"), ktorý založil a podporil vôľovú zložku (rozhodnutie páchatela smerujúce k spáchaniu trestného činu) a táto musí byť v skutkovej vete aj náležite obsiahnutá tak, aby bola náležitá aplikácia ustanovenia § 212 ods. 4 písm. f) Trestného zákona, a to že obvinený si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a čin spácha na veci, ktorú má chránená osoba pri sebe [§ 212 ods. 2 písm. c) Trestného zákona, § 212 ods. 4 písm. f) Trestného zákona].

Z formulácie skutkovej vety rozsudku však nijako nevyplýva, že by spáchanie tohto činu bolo z hľadiska obvineného subjektívne ovplyvnené súvislosťou s vekom poškodenej.

V danej veci ide o krádež za účelom odcudzenia peňažných prostriedkov, pričom prisvojenie cudzej veci nijako nesúviselo tak ako vyplýva zo znenia skutku s vekom poškodenej.

Na základe uvedeného dovolací súd udáva, že súd sa nemôže stotožniť s vyjadrením prokurátora k dovolaniu obvineného, že táto súvislosť vyplýva z výpovedi svedkov a to z dôvodu, že by tým dovolací súd vykonal „hlbkový“ prieskum dokazovania v tejto trestnej veci, čo nie je prípustné. Dovolací súd musí vychádzať len zo znenia skutkovej vety ako bola ustálená vo výroku o vine obvineného.

Neuniklo však pozornosti dovolacieho súdu, že v obžalobnom návrhu prokurátora označený skutok [§ 235 písm. c) Trestného poriadku] obsahoval znenie „obvinený sa uvedeného konania dopustil v súvislosti s vekom poškodenej“ a aj právnu kvalifikáciu skutku podľa § 212 ods. 4 písm. f) Trestného zákona (č. l. 216 spisu), pričom súd úpravou skutkovej vety uvedenú skutočnosť v skutkovej vete výroku o vine obvineného vypustil bez zreteľa na následne do úvahy prichádzajúcu zmenu právnej

kvalifikácie skutku.

Kvalifikačným použitím ustanovenia ods. 4 písm. f) § 212 Trestného zákona - spáchanie činu na chránenej osobe bol porušený zákon v neprospech obvineného, a to použitím prísnejšej trestnej sadzby. Tým je naplnený dôvod dovolania uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku za splnenia predpokladu, že takéto porušenie zákona zásadne ovplyvňuje postavenie obvineného podľa § 371 ods. 5 Trestného poriadku (§ 212 ods. 2 písm. c) Trestného zákona - trestná sadzba vo výmere až na 2 roky, § 212 ods. 4 písm. f) Trestného zákona - trestná sadzba vo výmere 3 až 10 rokov).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací, so zreteľom na uvedené zistenia podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku, vyslovil na podklade dovolania obvineného vo výroku tohto rozsudku uvedené porušenie zákona v neprospech obvineného z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Postupom podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 2To/31/2018 z 31. októbra 2018 a chybné konanie, ktoré mu predchádzalo, zrušil aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Krajskému súdu v Prešove, aby vec v potrebnom rozsahu opätovne prerokoval a rozhodol.

Podľa § 391 ods. 1 Trestného poriadku orgán, ktorému bola vec prikázaná, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo veci dovolací súd a je povinný vykonať úkony, ktorých vykonanie dovolací súd nariadil.

Podľa § 391 ods. 2 Trestného poriadku, ak bolo napadnuté rozhodnutie zrušené len v dôsledku dovolania podaného v prospech obvineného, nemôže v novom konaní dôjsť ku zmene rozhodnutia v jeho neprospech.

V nadväznosti na uvedené a pri rešpektovaní § 391 ods. 2 Trestného poriadku v dôsledku zákazu zmeny k horšiemu, pri novom rozhodovaní nebude možné v skutkovej časti výroku o vine doplniť súvislosť medzi vekom poškodenej a páchaním trestného činu, lebo by išlo o skutkový podklad pre kvalifikačný moment zhoršujúci postavenie obvineného [§ 212 ods. 4 písm. f) Trestného zákona]. Úlohou krajského súdu, s ohľadom na uvedené závery dovolacieho súdu, bude pri viazanosti právnym názorom podľa § 391 ods. 1 Trestného poriadku, opätovne rozhodnúť o odvolaní obvineného proti rozsudku okresného súdu, a to zákonne súladným spôsobom.

+ + +

K bodu II. rozsudku:

Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku, ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom, a dovolací súd na dovolanie výrok o tomto treste zruší, rozhodne súčasne o väzbe.

Zrušením uznesenia krajského súdu sa právne postavenie obvineného navrátilo do stavu, ktorý existoval po podaní odvolania obvineným H. P., avšak pred rozhodnutím krajského súdu vo veci samej.

Z obsahu predloženého spisu dovolací súd zistil, že obvinený aktuálne vykonáva trest odňatia slobody uložený napadnutým uznesením Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 2To/31/2018 z 31. októbra 2018 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa, sp. zn. 1T/26/2018 z 21. mája 2018, vo výmere 80 (osemdesiat) mesiacov v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Košice, a to s predpokladaným koncom výkonu trestu odňatia slobody 23. septembra 2024. Obvinený ku dňu 25. októbra 2019 vykonal trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, 9 mesiacov a 2 dni. Dovolací súd v tomto smere vychádzal zo správy z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice, ktorú si vyžiadal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zároveň zo správy riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice zistil, že obvinený má nariadený ďalší výkon trestu odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov

pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c) Trestného zákona v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Partizánske na podklade rozsudku okresného súdu z 20. marca 2019, sp. zn. 1T/23/2018, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 23To/63/2019 z 10. septembra 2019, ktorého výkon obvinený nastúpi po výkone trestu odňatia slobody uloženého v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Stará Ľubovňa, sp. zn. 1T/26/2018.

Dovolací súd si vyžiadal aj odpis registra trestov, v ktorom však odsúdenie Okresným súdom Partizánske doposiaľ absentuje. Okresný súd Partizánske bol o uvedenom nedostatku vyrozumiený a dovolací súd si zároveň vyžiadal od Okresného súdu Partizánske rozsudok z 20. marca 2019, sp. zn. 1T/23/2018, za účelom verifikácie správy riaditeľa ústavu o existencii právoplatného odsúdenia. Rozsudok Okresného súdu Partizánske, sp. zn. 1T/23/2018 z 20. marca 2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 23To/63/2019 z 10. septembra 2019, a teda uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, je ku dňu 10. septembra 2019 právoplatný a vykonateľný.

Po zrušení napadnutého uznesenia krajského súdu preto obvinený nastúpi automaticky výkon iného trestu odňatia slobody, ktorý bude vykonávať. Za toho stavu sú u obvineného vylúčené dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku v bode II. rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.